
FÖRSAMLINGSINSTRUKTION

KAFJÄRDENS FÖRSAMLING

Fastställt av Kyrkofullmäktige 2024-10-22

Antagen av Domkapitlet i Strängnäs stift xx

**Svenska
kyrkan**

Kafjärdens
församling

Innehåll

Örat mot marken och blicken mot himlen	2
Historik	2
Omvärldsbeskrivning	2
Församlingsbeskrivning	3
Barnkonsekvensanalys	4
Mission.....	5
Gudstjänst.....	6
Undervisning	8
Diakoni.....	9
Sammanfattning.....	10

Örat mot marken och blicken mot himlen

Vision: Att utifrån den kristna tron ge mening, glädje, hopp och samvaro till människor som bor och vistas i församlingen.

Historik

Rekarnebygden mellan Eskilstuna och Strängnäs, är en urgammal kulturbygd med fornborgar, gamla gårdar, runstenar och den fantastiska Sigurdsristningen. I början av 1000-talet kom missionären Eskil hit. I hans spår, som landmärken över den nya trons seger, byggde stormännen små kapell på öarna runt Kafjärden, på den tiden en vik av Mälaren. Kapellen var från början av trä, troligen stavteknik, och stormännens gravar kröntes av Eskilstunakistor. På 1100-talet ersattes kapellen av romanska stenkyrkor, som i stora delar bevarats till idag.

Genom den kraftiga landhöjningen och senare utdikning, växte de sex små öarna med sina kyrkor, till stora bördiga socknar, som möttes runt den med tiden torrlagda Kafjärden. Denna gigantiska åker, bördigast av dem alla, fick på 1950-talet ge namn till den kommun som bildades av socknarna Barva, Hammarby, Jäder, Kjula, Sundby och Vallby. Kafjärdens kommun införlivades med Eskilstuna 1971.

När sedan de sex församlingarna 1995 skulle bli en, valde man återigen det förenande namnet. Fortfarande ligger församlingens kyrkor på öarna, numera i kulturlandskapet runt Kafjärden; Barva med sin längst i öster, Hammarby minst och gömd bland träden, Jäder störst och ståtligast som Axel Oxenstiernas gravkyrka i renässans, Kjula vid skolan och samhället, Sundby högt på åsen i naturreservatet och Vallby i väster på en terrasserad kulle.

Omvärldsbeskrivning

Kafjärdens församling är en landsortsförsamling. Centralort är Kjula med blandad bebyggelse. Det område i församlingen som växer mest är Sundbyholm och som på sikt blir alltmer sammanbyggt mot Eskilstuna stad. I församlingen är medelåldern relativt hög men de senaste åren har området haft en befolkningsökning (bland annat i Sundbyholm) och trenden visar en fortsatt ökad inflyttning av framför allt barnfamiljer. I församlingen finns grundskolorskolor, varav en skola upp till årskurs 6, och förskolor. I Vallby och Kjula skola har antal elever ökat de senaste åren.

Här finns också ett kommundrivet seniorboende tillika mötesplats för seniorer samt ett trygghetsboende. Det finns många äldre i församlingen. I Sundbyholm finns en travbana och ett slott med hotell och konferensanläggning. I församlingen finns också ett omfattande föreningsliv.

Församlingsbor pendlar oftast till arbeten som ligger utanför församlingsgränsen. Arbetsgivare i församlingen är framför allt Eskilstuna kommun, Kjula logistikpark, samt större och mindre företag. Kjula logistikpark utvecklas kraftigt, och omfattar i dag ett flertal företag inom framför allt lager, distribution, e-handel och data. Bra kommunikationer med både flyg, järnväg och motorväg, gör att en fortsatt tillväxt är mycket trolig. Antalet nya arbetstillfällen i logistikparken kan på sikt även ge ett bidrag till den fortsatta positiva befolkningsutvecklingen. I och med det ökar befolkningen i församlingen dagligen när många människor, som inte bor i församlingen, ändå arbetar och vistas här. Att synliggöra församlingens arbete hos de som arbetar inom logistikparken blir relevant för framtiden.

I Kjula finns en baptistförsamling. Samverkan med baptistförsamlingen består bl a, i att en årlig gemensam huvudgudstjänst firas utomhus, en så kallad friluftsgudstjänst, samt öppet hus som är en verksamhet för daglediga.

Församlingsbeskrivning

Kafjärdens församling bildades 1995 av de tidigare församlingarna Barva, Hammarby, Jäder, Kjula, Sundby och Vallby och är en del av den urgammal kulturbygden Rekarnebygden mellan Eskilstuna och Strängnäs. Idag bor ca 6146 invånare (2023-12-31) i församlingen. 3739 (2024), (62 %), av dessa är medlemmar i Svenska kyrkan och någon kraftig nedgång i medlemsantalet kan i dagsläget inte skönjas. Sundby, Kjula och Vallby är idag inflyttningsområden där många unga familjer bosätter sig. Inflyttning av, framför allt barnfamiljer, gör att befolkningen växer och att den tidigare ganska höga genomsnittsåldern sjunker. En stor tillväxt av arbetsplatser gör att antalet människor som vistas i församlingen ökar.

Församlingens sex kyrkor grundlades på 1100-talet. Förutom kyrkobyggnader med tillhörande kyrkogårdar finns tre församlingshem. I ett av dem, Kjula församlingshem, finns församlingens administrativa centrum. I Vallby och Kjula församlingshem bedrivs verksamheter och lokalerna hyrs även ut. Jäders församlingshem bedrivs det också verksamhet. Lokalen används också som övningslokal till kyrkokörerna samt hyrs ut.

Kafjärdens Förskola AB är ett bolag som ägs av församlingen. Den drivs som ett aktiebolag utan vinstsyfte. Eventuell vinst ska återinvesteras i dess verksamhet. Förskolans byggnad ägs av församlingen och förskolan betalar hyra till församlingen enligt särskilt avtal. Förskolan fungerar som en god språngbräda för framtida möten och församlingsverksamhet.

Med Kjula och Vallby skola har församlingen ett mycket gott samarbete vad avser barnverksamheter. Elever inbjuds också till vandringar och guidade turer i några av församlingens kyrkor. Skolavslutningar hålls av tradition i Kjula kyrka och på skolgården vid Vallby skola. Församlingen firar huvudgudstjänster i alla sex kyrkorna enligt löpande schema och samtliga kyrkor används vid dop, begravningar och vigslar under hela året. Konfirmationer sker i Jäders kyrka då den rymmer flest människor.

Kafjärdens församling driver sedan 2018 ett trygghetsboende för åldersgruppen 65+, med 12 stycken lägenheter centralt i Kjula tätort. Trygghetsboendet AB är ett bolag som ägs av församlingen. Det drivs som ett aktiebolag utan vinstsyfte. Boendet är självfinansierat genom hyresintäkter och belastar inte församlingens ekonomi. Det är ett trygghetsboende som ska ge möjlighet, framför allt för församlingsbor, att på ”ålderns höst” kunna bo kvar i församlingen.

Kafjärdens församling ska vara en angelägen gemenskap där människor kan möta Gud och varandra, få stöd och hjälp med sitt välmående. Församlingens verksamhet tar hänsyn till samtiden och de utmaningar människor möter i sina liv. Genom gudstjänst, undervisning, diakoni och mission ska alla människor ges möjlighet att sätta sina egna livsberättelser och nutidens frågor i relation till bibelns stora berättelse, samt ges omtanke och omsorg. Detta sker genom att skapa mötesplatser där alla känner sig välkomna, där människor får lyssna till det kristna budskapet, fråga och bli lyssnade på utifrån sina förutsättningar och intressen.

Barnkonsekvensanalys

I kyrkoordningens första kapitel kan vi läsa att ”I kristen tro intar barnen en särställning och de behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet” (KO 2024: 6). Församlingen har en genomarbetad barnkonsekvensanalys (separat dokument) som beaktas vid beslutsfrågor.

Det finns barnfattigdom inom församlingens gränser, även om församlingens territoriala område i stort präglas av välstånd. I skolorna finns skolsköterska och kurator som uppmärksammar barnens behov. Församlingens territoriala område präglas av att barn och familjer upplever trygghet i och med landsbygdens närhet till skola och omsorg samt goda

boendemöjligheter, utbud av fritidsaktiviteter och småskaligheten att känna till varandra. Det finns flera idrottsföreningar inom församlingens gränser som församlingen samarbetar med.

Församlingen arbetar i linje med barnkonventionen gällande att inget barn ska diskrimineras, att barn har rätt till liv och utveckling, att barn har rätt till delaktighet och inflytande samt att barnens bästa ska vara i främsta rummet.

Kafjärdens församling är en viktig aktör för barn i området. Församlingen har en utmaning i att nå barn i högstadie- och gymnasieålder då varken högstadium eller gymnasium finns inom församlingens territoriella gränser. En barnkonsekvensanalys är utformad på det pastorala programmet.

Mission

I en värld präglad av utmaningar och möjligheter befinner sig Kafjärdens församling. Det gör att missionsarbetet dels behöver respektera människors trosuppfattning, dels ta hänsyn till människors relation till Svenska kyrkan i allmänhet och till Kafjärdens församling i synnerlighet. Fokus ligger på relevans, inkludering och engagemang.

Missionsuppgiften för Kafjärdens församling handlar om att vara en öppen och inkluderande gemenskap, inspirerande till tro, hopp och kärlek. Önskan är att dela Guds glada budskap med alla, oavsett bakgrund eller ålder, och att bidra till en mer rättvis och hållbar värld.

Församlingens mission ska verka för att vara en tydlig och relevant röst för kristen tro i samtiden. Detta ska ske genom mötesplatser för mening och gemenskap, uppmuntra till engagemang och delaktighet i församlingens liv samt att utöva diakoni och visa omsorg om alla i samhället, särskilt de mest utsatta. Engagemang i både lokalt och globalt missionsarbete är viktigt.

Missionsarbetet har en tydlig plats i församlingens barn- och ungdomsverksamhet genom det egna arbetet samt i samarbete med andra aktörer, exempelvis förskolor och skolor i upptagningsområdet.

Kafjärdens församling utövar mission genom att lyssna in människors behov och frågor i samtiden, vilket återspeglas i sammankomster genom användning av berörande musik och de angelägna bibelberättelserna. Digitala verktyg och traditionella informations- och kommunikationskanaler används för att sprida budskapet om Guds gränsöverskridande närvaro och kärlek, parallellt med samarbeten med andra aktörer i civilsamhället. Utöver gudstjänster

och mässor erbjuds olika former av konserter, utbildningar, inspirationsmöten och mötesplatser för människor i alla åldrar och med olika bakgrunder, med ambitionen att skapa en välkomnande och inkluderande församling. På församlingens kyrkogårdar sker ständigt goda samtal med människor som inte alltid annars möter församlingens verksamheter.

Körverksamhet, ungdomsverksamhet och kontakten med äldre i varierade aktiviteter och samtal är exempel på grundläggande missionsplattformar. Detta sker genom att vi samverkar med verksamheter där äldre befinner sig, finns som samarbetspartner till olika aktiva ideella föreningar och etablerar relation till ungdomar. Alla typer av gudstjänster och förrättningar, samt samtal inför dessa, är goda missionsmöjligheter. Det är viktigt att bibehålla och utveckla missionsarbetet genom konkreta aktiviteter, verksamheter och möta människor utifrån deras plats i livet. Detta återspeglas också i de verksamheter som församlingen bedriver i och med förskola och trygghetsboende.

Församlingens uppgift innebär att i framtiden fortsätta bygga relationer, förtroende, delaktighet och dialog med människor som bor och vistas i församlingen. Det kräver handlingskraft, mod, innovation, tålamod och bön.

Gudstjänst

Gudstjänsten i Kafjärdens församling är central och betydelsefull för att främja gemenskap, möjliggöra andlig tillväxt, skapa delaktighet bland församlingsbor och sprida evangelium. En sådan gudstjänst kräver ett aktivt deltagande och en strävan att skapa en atmosfär av trovärdighet, samhörighet och inkludering. Här eftersträvar församlingen ett aktivt ideellt engagemang för alla åldrar genom att bjuda in till olika uppdrag som överensstämmer med människors förutsättningar, behov och önskan.

Gudstjänsten är inte att betrakta som en föreställning utan som en levande och relevant gemenskap. Predikan, bön, liturgi och lovsång intar en betydande och viktig roll i att förmedla Guds ord och tillämpa det på människors liv. Musiken och psalmerna spelar en avgörande roll i att beröra och engagera gudstjänstfirare på ett djupare plan. Församlingen har en kantor.

Barn och ungdomar ska aktivt inkluderas för att få möjlighet att utforska och uttrycka sin tro. Detta sker genom att arbetet i barn- och ungdomsverksamheten utgår från kyrkoåret och delaktighet i planerande och genomförande av gudstjänsterna. Dop, vigslar och begravningar är också integrerade delar av gudstjänstlivet och bör hanteras med respekt, känslighet och beaktande av människors önskemål.

För att skapa delaktighet är det viktigt att möjliggöra en form där alla känner sig välkomna att delta och bidra. Till exempel genom att uppmuntra rörelse i kyrkorummet och symbolhandlingar för att skapa en möjlig känsla av sammanhang, där gudstjänsten förhoppningsvis upplevs som meningsfull och hanterbar.

Gudstjänsten startar före klockringningen och sträcker sig efter kyrkkaffet och in i det vardagliga församlingsarbetet, där gudstjänstfirarna ges möjlighet att integrera gudstjänstens budskap i sina liv. Gudstjänster firas på olika platser och i olika former och variationer för att möta församlingsbors behov och önskemål.

Utvecklingsarbetet med gudstjänsterna är ständigt pågående med en önskan att öka antalet gudstjänstfirare och därigenom stärka gudstjänstens roll i församlingen och samhället som helhet.

I församlingen firas huvudgudstjänst enligt Kyrkohandbok för Svenska kyrkan 2017 alla söndagar och helgdagar. Cirka en tredjedel av huvudgudstjänsterna är mässa och resterande firas som gudstjänst. Under verksamhetsåret firas kontinuerlig mässa under vardagar i samband med konfirmation- och ungdomsträff. Församlingen firar även mässa med barnkör och barnverksamheter som huvudgudstjänst ett par gånger per termin.

Under våren och sommaren firas några gudstjänster på andra platser med särskilt tema samt friluftsgudstjänster på olika platser i församlingen. En av dessa är en ekumenisk gudstjänst i samverkan med Baptistförsamlingen i Kjula. Värdförsamlingens ordning gäller då gudstjänsten firas i deras ledning, i annat fall följer de ekumeniska gudstjänsterna Svenska kyrkans ordning genom Kyrkohandbok för Svenska kyrkan 2017.

Församlingens musikliv (kyrkokör, barnkörer, solister & musiker) är en självklar del av församlingsarbetet. Musiken fungerar bland annat som ett redskap för att berika gudstjänster, förrättningar och förhoppningsvis ge besökarna en förnimmelse av Guds närvaro. Under sommarhalvåret äger musikarrangemang rum i kyrkorna.

Kafjärdens församling eftersträvar att skapa gudstjänster som inte bara är en rituell handling, utan en levande och meningsfull gemenskap där människor kan möta Gud och varandra på djupet. Gudstjänstarbetet ska och är ständigt under förädling.

Undervisning

Församlingens pedagogiska grundsyn vilar på kärlek, respekt, förlåtelse och människors lika värde står i fokus. Arbetet har som utgångspunkt att skapa en miljö som är välkomnande och trygg för alla, oavsett bakgrund eller förutsättningar. Människor ska känna sig sedda och lyssnade till.

Undervisningen har sin grund i människan som individ, där möjlighet ges att själv reflektera, ställa frågor och vara en del av undervisningen. Undervisningen stödjer individens personliga och andliga utveckling utifrån förförståelse och kunskap. Lärandet om kristen tro är livslångt. Vi anser att människor lär tillsammans och av varandra.

Den undervisning som bedrivs inom församlingen är av avgörande betydelse för förmedlingen av hopp och evangelium. I mötet med människor, särskilt barn och unga, är det av högsta vikt att undervisningen möjliggör verksamheter för olika åldrar. Dialog, kontakt, utveckling och stöd i relation till skolor och förskolor är grundläggande. Att fråga barnen och lyssna på deras perspektiv är väsentligt. Deras delaktighet är viktigt för att skapa god gemenskap och trygga relationer som leder till samtal om tro. Undervisningen sker alltid utifrån ett samspel mellan evangeliets budskap och samtidens utmaningar vilket gör att församlingsarbetet ständigt är under förändring och utveckling.

Undervisningen bygger på dopets grund, är en del av kyrkans dopundervisning och utgår från tanken om det livslånga lärandet. Undervisningen pågår i församlingens olika verksamheter, i gudstjänst och i vardagens enskilda möten.

Församlingen bjuder in till olika aktiviteter för olika åldrar, från de allra yngsta till tonåringar och uppåt. Dopet är en ingång till delaktigheten i församlingens olika verksamheter men också att delaktigheten i verksamheterna kan leda fram till dopet. Genom olika aktiviteter och sammanhang ges människor möjlighet att utforska relationen till Gud och få kunskap om sig själv.

En önskan med församlingens undervisning är att forma barn och ungdomar till goda samhällsmedborgare som bejakar kristen tro och efterlever dess värderingar. Som en del i detta ingår att lyssna till familjens behov och stötta dem i barnets kristna uppväxt och undervisning.

Församlingen bjuder in till vandringar och skolprojekt för att sprida kunskap samt öppna upp för religionsdialog. Att vara närvarande i samhället och det som händer utanför församlingens

byggnader, exempelvis delaktighet i skola och omsorg, är en del av uppgiften undervisning samt har också ett tydligt diakonalt perspektiv.

Konfirmandarbetet är en viktig del av verksamheten, där konfirmandernas egna frågor och erfarenheter vävs samman med dopets livstydning. Församlingen följer Svenska kyrkans riktlinjer för konfirmandarbete i Strängnäs stift och har en utarbetad handlingsplan för konfirmandarbete.

Vuxenkör är en del av församlingens utbildande verksamhet för vuxna, där människor ges möjlighet att utveckla sin kunskap om tro och liv och uppleva gemenskap genom sång och musik. Undervisning sker också bland annat på trygghetsboendet, i samband med andra vuxenverksamheter och grupper, samt i mötet med vårdnadshavare till barn i barnverksamheterna.

Ideella insatser och delande av erfarenheter och kunskap är meningsfullt och bidrar till en ökad gemenskap. Att blanda generationer och öppna kyrkorna för olika verksamheter och evenemang är avgörande för att skapa en inkluderande miljö där människor får finna och vara goda förebilder. Att koppla bibelord och bibelberättelser till nutiden genom förkunnelse och predikan är viktigt för att ge människor en möjlighet att rota sig och sätta den egna berättelsen i relation till bibelns stora berättelse.

Församlingen har en församlingspedagogtjänst.

Diakoni

Det diakonala arbetet är en central och oundgänglig del av det pastorala arbetet i Kafjärdens församling. Diakonins syfte är att tjäna och ge hopp till församlingen, församlingsborna och samhället i stort. Kontinuitet och uthållighet präglar diakonins insatser, med en vilja att vara närvarande och tillgänglig oavsett rådande omständigheter.

Diakonin omfattar en mångfald av aktiviteter och metoder för att möta människors behov. Genom musik, sång och berättelser förmedlas en kärleksfull omtanke och ett genuint välkomnande. Diakonin skapar tid och utrymme för att våga ställa frågan och lyssna på människors berättelser.

I det diakonala arbetet är människors lika värde i både ord och handling grundläggande. Det är angeläget att skapa goda sammanhang där måltidsgemenskapen spelar en meningsfull roll. Diakonin är en levande och lyhörd kraft som tar hänsyn till både församlingsbor och

omvärldens behov och utmaningar. Diakonins uppdrag är hela församlingens angelägenhet, både de anställdas och ideellas.

Möjligheter erbjuds för församlingsmedlemmar att ekonomiskt bidra till diakonins arbete. Olika teman aktualiseras, såsom HBTQIA+-frågor, sorgebearbetning, hållbarhet i miljöfrågor och Act Svenska kyrkan. Detta sker alltid utifrån samtidens utmaningar och kyrkoåret. Långsiktighet och en gemensam strävan att dra åt samma håll präglar diakonins insatser.

Diakonin har ett öra mot marken och strävar efter att främja ett positivt liv i församlingen genom ökad öppenhet, till exempel genom utökad verksamhet vid kyrkkaffet. Beredskapen att möta oroliga människor präglas av öppna dörrar där vi ger möjlighet till stödsamtal för vuxna.

Det diakonala arbetet utgörs att vi aktivt tar tillvara barn- och ungas behov. Utifrån ett diakonalt förhållningssätt bemöts barn i vår församling utifrån deras oro och ekonomiska förutsättningar. Kollektor vid dop och vigslar tas upp till förmån för församlingens diakonala kassa. Vi värnar om människor och miljön och samarbetar med andra aktörer, exempelvis skola.

Det diakonala arbetet handlar både om att möta och stödja människor i församlingen samt att samarbeta med andra aktörer i samhället för att skapa skyddsnät i det offentliga. Det sker bland annat genom samverkan med Skuld- och budgetrådsgivningen, ideella organisationer som stöttar ekonomiskt utsatta, Ukrainska volontärer och Suicide zero/SPES (efterlevandestöd för suicide). Vi hänvisar till socialtjänsten och vårdcentral samt ombesörjer fondansökningar vid behov. Samarbeten och samverkan av verksamheter med andra organisationer och verksamheter fortsätter att prioriteras för att möta människors behov och främja gemenskap.

Diakoner i Svenska kyrkan innehar specialkompetens för att på ett professionellt sätt möta människors behov. Modet att ta ställning för det som är rätt och rättvist är en del av diakonins kärna, med erbjudande om gratis verksamhet för alla som behöver det. Församlingen har en vigd diakon.

Samtliga medarbetare, som på olika sätt arbetar med det övergripande diakonala arbetet, strävar efter att vara en aktiv och öppen resurs för församlingen och samhället i stort, med ett fokus på människors behov och välmående.

Sammanfattning

Kafjärdens församling ska ge utrymme till en meningsfull gemenskap där människor kan möta Gud och varandra och få stöd och hjälp med sitt välmående. Församlingens verksamheter utgår

från evangeliet och samtiden med de utmaningar människor möter i sina liv. Genom gudstjänst, undervisning, diakoni och mission ska alla människor ges möjlighet att sätta sina egna livsberättelser och nutidens frågor i relation till bibelns stora berättelse, samt ges omtanke och omsorg. Detta sker genom att skapa mötesplatser där människor känner sig välkomna, där människor får lyssna till det kristna budskapet, fråga och bli lyssnade på utifrån sina förutsättningar och intressen.

Nedanstående bön och välsignelse, formulerad av Philip Yancey, ger en bild av arbetet som sker i Kafjärdens församling:

Må Gud välsigna dig med obehag
inför enkla svar, halvsanningar och ytliga relationer
så att du får leva på djupet av ditt hjärta.

Må Gud välsigna dig med vrede
över orättvisor, förtryck och utsugning
så att du kan verka för rättvisa, frihet och fred.

Må Gud välsigna dig med tårar
att fälla över dem som drabbas av lidande, övergivenhet, hunger och krig,
så att du kan sträcka ut handen och trösta dem
och förvandla deras smärta till glädje.

Och må Gud välsigna dig med tillräckligt mycket dåraktighet... för att du ska kunna tro att du
kan få betyda något för världen,
så att du kan göra det andra hävdar är omöjligt
för att komma med rättvisa och godhet till
alla våra barn och fattiga.

I vår Herres Jesu Kristi namn.

Amen

Claes-Göran Persson
Kyrkofullmäktiges ordförande

Jenny Ludvigson
Kyrkoherde